

කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ක්ෂය රෝගය

පිළිබඳ වෛද්‍ය භූගෝල

විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්.

(A Medical Geographical Study of Tuberculosis in the Kalutara District)

රණගලගේ චන්ද්‍රිමා දමයන්ති.

නව ලියාපදිංචි අංකය - 1702SS2008006

කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ක්ෂය රෝගය

පිළිබඳ වෛද්‍ය භූගෝල

විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්.

(A Medical Geographical Study of Tuberculosis in the Kalutara District)

නව ලියාපදිංචි අංකය - 1702SS2008006

පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන පීඨය.

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය.

නුගේගොඩ.

කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ක්ෂය රෝගය

පිළිබඳ වෛද්‍ය භූගෝල

විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්.

(A Medical Geographical Study of Tuberculosis in the Kalutara District)

රණගලගේ චන්ද්‍රිමා දමයන්ති.

නව ලියාපදිංචි අංකය - 1702SS2008006

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍රපති පරීක්ෂණය සඳහා භූගෝල විද්‍යා විෂය
යටතේ ඉදිරිපත්කරන නිබන්ධනයකි.

අපේක්ෂකයාගේ ප්‍රකාශය

මා විසින් සම්පාදනය කරන ලද කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ක්ෂය රෝගය පිළිබඳ වෛද්‍ය භූගෝල විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්. (A Medical Geographical Study of Tuberculosis in the Kalutara District) යන පර්යේෂණ නිබන්ධයෙහි ඇතුළත් කිසිවක් වෙනත් විශ්වවිද්‍යාලයක හෝ ව්‍යවස්ථිත ආයතනයක කිසිදු උපාධි හෝ වෙනත් පශ්චාත් උපාධි අවශ්‍යතාවක් සඳහා මෙලෙසම හෝ කොටස් වශයෙන් හෝ ඉදිරිපත් කර නොමැති බවත්, මෙය මා විසින්ම රචනා කරන ලද්දක් බවත් මෙහි ඇතුළත් වෙනත් පර්යේෂණ හා පොත්පත් වලින් ගනු ලැබූ දත්ත හෝ තොරතුරු කිසිවක් නිවැරදි උපුටා ගැනීමකින් හෝ සඳහනකින් තොරව භාවිත කර නොමැති බවත් සහතික කරමි.

.....
රණගලගේ චන්දිමා දමයන්ති,

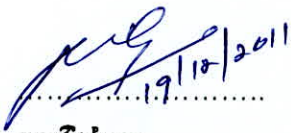
6 වන පටුමග,

බදුගම,

මතුගම.

සුපරීක්ෂකවරයාගේ ප්‍රකාශය

පරීක්ෂක මණ්ඩලය විසින් නිර්දේශිත සියලු නිවැරදි කිරීම්, සංශෝධන සහ එකතු කිරීම් උපාධි අපේක්ෂිතව විසින් අවසාන නිවන්ධය සඳහා ඇතුළත් කර ඇති බව මෙයින් සහතික කරමි.

.....
19/12/2011

සුපරීක්ෂක

මනාචාර්ය ආර්.එම්.කේ. රත්නායක,
භූගෝල විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය,
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය,
නුගේගොඩ.

ස්තූතිය

ශාස්ත්‍රපති පර්යේෂණය සඳහා අවශ්‍ය මග පෙන්වීම ලබා දෙමින් ඒ සඳහා අදාළ කටයුතු සම්පාදනය කිරීම වෙනුවෙන් භූගෝල විද්‍යා අධ්‍යයනාංශ ප්‍රධානතුමා ඇතුළු ආචාර්ය මණ්ඩලයෙන් ලද සහයෝගය ඉතා අගේ කරනු ලබන අතරම ඒ සඳහා පශ්චාත් උපාධි පීඨයෙන් හා සමාජීය විද්‍යා අධ්‍යයන මණ්ඩලයෙන් ලද සහයෝගයද ඉතා ප්‍රසංශනීය බව සඳහන් කරනුයේ සතුටිනි. එසේම පර්යේෂණ යෝජනාව හා සාහිත්‍ය විමර්ශනය ඉදිරිපත් කිරීමේදී හා නිබන්ධනය සැකසීමේදී ඒ සඳහා මහගු දායකත්වයක් සපයමින් තවදුරටත් මා දිරිගැන්වීම් කළ ආචාර්ය ආර්. එම්. කේ. රත්නායක මහතාටත්, සම්මන්ත්‍රණ වල පර්යේෂිකාව ලෙස කටයුතු කළ සම්මාන මහාචාර්ය වයි.ඒ.ඩී.එස්. වනසිංහ මහත්මියට ද ස්තූති වන්න වෙමි.

මෙම පර්යේෂණ ග්‍රන්ථය යතුරු ලියනය කිරීමෙන් හා සෝදුපත් බැලීමෙන් මා හට සහය දැක්වූ සියලු දෙනාටත්, නාගොඩ රෝහලෙන් දත්ත හා තොරතුරු ලබා දීමට උදව් උපකාර කළ ලය විකිත්සාගාරයේ වෛද්‍යවරුන් ඇතුළු උපකාර කළ සියළු දෙනාටත්, නිරතුරුව අධ්‍යාපන කටයුතු වෙනුවෙන් අමිල කැපකිරීමක් කළ මාගේ දෙමාපියන් සහ නිතර මා සමග හිඳිමින් මා හට නිතරව සහය දැක්වූ නැගණියන් දෙදෙනාටත්, මාගේ අධ්‍යයන කටයුතු වෙනුවෙන් විශාල කැපවීමක් කළ ආදරණීය ශාන්ත. මාගේ ස්තූතිය පුදකරමි. එසේම නම් වශයෙන් සඳහන් නොකළ ද මේ සඳහා මා හට සහය දැක්වූ සැමදෙනාම සතුටින් මතක් කර සිටිමි.

රණගලගේ චන්ද්‍රිමා දමයන්ති

පෙරවදන

භූගෝල විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයන්හි නූතන ප්‍රවණතාවක් වන වෛද්‍ය භූගෝල විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන්හි වැදගත්කම මේ වන විට සමස්ත ලෝකය පුරා විශේෂ අවධානයට ලක්ව ඇත. වර්තමාන දේශගුණික වෙනස්කම්, නවීන විද්‍යාත්මක සොයා ගැනීම්, ගෝලීය උණුසුම් වීම, මුහුදු ජල මට්ටම ඉහළ යෑම වැනි ගෝලීය වෙනස්කම් පමණක් නොව ක්ෂුද්‍ර මට්ටමේ ඇති වී ඇති පාරිසරික වෙනස්වීම් කෙරෙහිද දැඩි උනන්දුවක් පවතියි. විශේෂයෙන් ගෝලීය වෙනස්වීම් හරහා රටක් තුළ පවතින කුඩා පරිමාණයේ පරිසර පද්ධතිවල ක්‍රියාකාරීත්වයේ ඇති වන්නාවූ වෙනස්කම් මානව සෞඛ්‍ය තත්ත්වය කෙරෙහි කරනු ලබන බලපෑම අති විශාලය. ඇතැම් රෝග වාහකයින් වර්ධනය වීම, බෝවන ප්‍රදේශ පුලුල් වීම, සංකීර්ණ සමාජ හා ආර්ථික ක්‍රියාවලිය තුළ ඇතිවී ඇති ස්වාභාවික ජෛව පාලන ක්‍රමවේදයන් බිඳවැටීම හෝ බාධාකාරී ලෙස ක්‍රියාත්මක වීම, තරගකාරී ජීවන වටපිටාව තුළින් නිර්මාණය වී පවතින්නා වූ මානසික ව්‍යාකූලතාවන් යනාදිය මානව සෞඛ්‍ය තත්ත්වයන් කෙරෙහි සෘජු බලපෑම් ඇති කරයි.

මේසා විශාලවූ ක්ෂේත්‍රයක් ආවරණය කරනු ලබන වෛද්‍ය භූගෝල විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයන් අතරින් සෘජුවම පාරිසරික සාධක මත රැඳී පවතින්නාවූ එක් ප්‍රබල රෝගී තත්ත්වයක ක්ෂුද්‍ර මට්ටමේ ව්‍යාප්තිය කෙරෙහි බලපානු ලබන සාධක විශ්ලේෂණය කිරීම මෙම පර්යේෂණයට වස්තුවිෂය විය. සමස්ථ ශ්‍රී ලංකාවම ආවරණය කළ නොහැකි වුවද වෛද්‍ය වාර්තාවන්ට අනුව වැඩිම ක්ෂය රෝගීන් ප්‍රමාණයක් වාර්තා වන කොළඹ පුරවර මෙම පර්යේෂණය සඳහා ඉලක්ක විය. ඒ අතරින් විශාලම දිස්ත්‍රික්කය වන, ග්‍රාමීය, නාගරික, ධීවර යන ප්‍රජාවන් සියල්ලේම නියෝජනයක් සහිත ප්‍රජාවක් වාසය කරන, මිශ්‍ර ආර්ථික ලක්ෂණ වලින් හෙබි විවිධ පරිමාණයේ සේවා ජාලයකින් සමන්විත පරිසරයක් සහිත කළුතර දිස්ත්‍රික්කය මෙම පර්යේෂණය සඳහා ඉලක්ක විය. මේ සඳහා මෙතෙක් වාර්තාගතව ඇති දත්ත හා තොරතුරු මෙන්ම විවිධ වූ ප්‍රාථමික ක්‍රමවේදයන් ඔස්සේ රැස්කර ගන්නා ලද සංකීර්ණ වූ දත්ත සමුදායක් හරහා කරන ලද විශ්ලේෂණයකින් යුතු වේ.

පරිච්ඡේද පහකින් සමන්විත මෙම පර්යේෂණ ග්‍රන්ථයේ පළමු පරිච්ඡේදය පර්යේෂණ ගැටලුව, මෙවැනි ප්‍රවේශයකින් පර්යේෂණ සිදුකිරීමේ ඇති වැදගත්කම හා මෙතෙක් මෙවැනි වූ රෝග පිළිබඳ කරන ලද පර්යේෂණ පිළිබඳව, පර්යේෂණයේ අරමුණු මෙන්ම දත්ත රැස්කිරීමේ ක්‍රමවේදය හා එහි තර්කානුකූල බව පිළිබඳව අදහස් දක්වා ඇත.

දෙවන පරිච්ඡේදය මූලික වශයෙන් වෛද්‍ය භූගෝල විද්‍යාත්මක පර්යේෂණවල නූතන ප්‍රවණතා පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් සිදුකර ඇත. එහිදී පාරිසරික රෝග හා ඒ පිළිබඳ ප්‍රවේශයන් මෙන්ම සෘජු ලෙසම පරිසරයට සංවේදී රෝගී තත්ත්ව පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් සිදුකර ඇත. ඒ අතරින් ක්ෂය රෝගයේ ලෝක මට්ටමේ ව්‍යාප්තිය හා සමස්ථ ශ්‍රී ලංකාවේ ඒ සම්බන්ධයෙන් පවතින තත්ත්වය පිළිබඳ කෙටි පැහැදිලි කිරීමක් සිදු කරයි.

තුන්වන පරිච්ඡේදය කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ භෞතික හා දේශගුණික සාධක රෝග පරිසරය නිර්මාණය සඳහා කෙසේ බලපානු ලබන්නේද යන්න සහ එම භෞතික පරිසරය මත ගොඩනැගී පවතින්නා වූ සමාජ-ආර්ථික හා සංස්කෘතික වටපිටාව මත ක්ෂය රෝගය ඇතිවීම, ව්‍යාප්ත වීම හා බෝවීම සඳහා බලපානු ලබන සාධක පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් සමස්ථයක ප්‍රවේශයකින් සිදු කර ඇත.

සිව්වන පරිච්ඡේදය ප්‍රධාන වශයෙන් ම කෙණ්ටු දත්ත පාදක කොටගත් දත්ත විශ්ලේෂණය මත ගොඩනැගී පවතියි. ඒ යටතේ රෝග පරිසරය නිර්මාණය වීම හා ඒ සඳහා බලපානු ලබන සාධක විශ්ලේෂණය කිරීම, රෝග ව්‍යාප්තියට බලපාන සාධක හඳුනා ගැනීම, රෝග පාලනය සඳහා ගෙන ඇති උත්සාහයන් හඳුනා ගැනීම, රෝගීන් ලෙස ඔවුන් මුහුණපාන ගැටලු හඳුනා ගැනීම සහ රෝග පාලනයේදී සෞඛ්‍ය සේවාවන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳව දීර්ඝ විශ්ලේෂණයක් සිදුකර ඇත.

මෙම පර්යේෂණයේ අවසන් පරිච්ඡේදය සමස්ථ අධ්‍යයනයම කේන්ද්‍රකොට ගනිමින් එළැඹි නිගමනයන් හා ක්ෂය රෝගය මර්දනය, පාලනය හා ව්‍යාප්තිය සඳහා බලපාන්නා වූ

සාධක මෙන්ම රෝග පාලනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ගතයුතු හෝ අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව යෝජනා ඉදිරිපත් කර ඇත.

පටුන

	පිටු අංකය
අපේක්ෂකයාගේ ප්‍රකාශය	i
සසුපරීක්ෂකගේ ප්‍රකාශය	ii
ස්තූතිය	iii
පෙරවදන	iv - vi
පටුන	vii - viii
රූපසටහන් සිතියම් නාමාවලිය	ix
වගු නාමාවලිය	x
පළමුවන පරිච්ඡේදය - හැඳින්වීම	1 - 20
1.1 ගැටලුව හැඳින්වීම	01 - 02
1.2 අධ්‍යයනයේ වැදගත්කම	03 - 13
1.3 අරමුණු	14
1.4 අධ්‍යයනයේ ක්‍රමවේදය	14 - 20
1.4.1 අධ්‍යයන ප්‍රදේශය	14 - 17
1.4.2 නියඳිය තෝරා ගැනීම	18
1.4.3 දත්ත රැස්කිරීමේ ක්‍රම ශිල්ප	18 - 19
1.4.4 දත්ත විශ්ලේෂණය	20
දෙවන පරිච්ඡේදය - වෛද්‍ය භූගෝල විද්‍යාවේ නිර්වචන අන්තර්ගතය හා භාවිතය	21 - 63
2.1 හැඳින්වීම	21
2.2 වෛද්‍ය භූගෝල විද්‍යාත්මක නිර්වචන	22 - 23
2.3 වෛද්‍ය භූගෝල විද්‍යාවේ විෂය ක්ෂේත්‍රය	23 - 25
2.4 වෛද්‍ය භූගෝල විද්‍යාවේ සම්ප්‍රදායන්	25 - 33
2.4.1 අවකාශීය සම්ප්‍රදාය	26 - 27
2.4.2 මානව පරිසර සම්ප්‍රදාය	27 - 30
2.4.3 භෞතික සම්ප්‍රදාය	31
2.4.4 ප්‍රාදේශීය සම්ප්‍රදාය	32 - 33
2.5 රෝග පරිසරය ඇති වීම කෙරෙහි බලපානු ලබන සාධක.	33 - 40
2.6 පාරිසරික රෝග	40 - 46
2.7 ක්ෂය රෝගය, එහි ස්වභාවය	46 - 47
2.8 ක්ෂය රෝගය හා එහි ව්‍යාප්තිය	47 - 50

2.9	ක්ෂය රෝගයේ අවකාශීය ව්‍යාප්තිය.	50 - 55
2.10	ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිසරික රෝග පිළිබඳ අධ්‍යයන.	55 - 63
තුන්වන පරිච්ඡේදය - කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ මානව සෞඛ්‍ය තත්ත්වයන්		
	කෙරෙහි පාරිසරික තත්ත්වයන්ගේ බලපෑම	64 - 74
3.1	මානව සෞඛ්‍ය තත්ත්වය සඳහා කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ භෞතික පරිසරයෙහි බලපෑම	64 - 66
3.2	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ සමාජ ආර්ථික හා සංස්කෘතික බලපෑම	67 - 75
හතරවන පරිච්ඡේදය - කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ක්ෂය රෝග පරිසරය, රෝග ව්‍යාප්තිය හා පාලනය		
4.1	හැඳින්වීම	76
4.2	රෝග පරිසරය	78 - 93
4.3	රෝග ව්‍යාප්තියට බලපාන සාධක	94 - 103
4.4	රෝග පාලනය	
	4.4.1 දැනුවත්භාවය	103 - 108
	4.4.2 සමාජ ගැටලු	108 - 112
4.5	රෝග පාලනයට පවතින බාධා	112 - 118
4.6	රෝග පාලනයේදී සෞඛ්‍ය සේවාවන්ගේ කාර්යභාරය	118 - 120
පස්වන පරිච්ඡේදය - නිගමන හා යෝජනා		
5.1	නිගමන	121 - 127
5.2	යෝජනා	128 - 131
ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය		132 - 136
උප ග්‍රන්ථය (ප්‍රශ්න මාලාව)		i - viii

සිතියම් නාමාවලිය

1.1	ශ්‍රී ලංකාවේ දිස්ත්‍රික්ක අනුව ඝන ජනගහණය රෝගීන්ගේ ව්‍යාප්තිය	13
1.2	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කොට්ඨාස අනුව ඝන ජනගහණය රෝගීන්ගේ ව්‍යාප්තිය - 2008	17
2.1	ලෝකයේ ප්‍රකාශිත ඝන ජනගහණය රෝගීන්ගේ ව්‍යාප්තිය 2006	52
3.1	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ජනවාර්ගික ව්‍යාප්තිය 2010	68
3.2	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ස්වාධීන මධ්‍යස්ථාන වල ව්‍යාප්තිය - 2010	72

රූපසටහන් නාමාවලිය

2.1	රෝග සම්ප්‍රේෂණ දාමයන්	29
2.2	දිළිඳුබව හා රෝග අතර සම්බන්ධතාවය	35
2.3	රෝග පරිසර ක්‍රීකෝණය	37
4.1	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ඝන ජනගහණය රෝගීන්ගේ ව්‍යාප්තිය 1997 - 2009	77
4.2	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ නිවාස අතර පරතරය	83
4.3	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ඝන ජනගහණය රෝගීන්ගේ නිවාස පිහිටා ඇති ස්ථාන	86
4.4	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය	80
4.5	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ රැකියාවන්හි නිරත පිරිස	91
4.6	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ඝන ජනගහණය රෝගීන්ගේ රැකියා වල ස්වභාවය	97
4.7	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ රෝගීන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම	105
4.8	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ඝන ජනගහණය රෝගීන්ගේ සාහසරික මට්ටම ගතවූ කාලය	106
4.9	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ රෝගීන්ට මුහුණදීමට සිදුවන අපහසුතාවන්	111
4.10	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ඝන ජනගහණය රෝගීන්ගේ සාහසරික මට්ටම ඇකාරය	114
4.11	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ නොකඩවා ඖෂධ නොගත් රෝගීන්	116
4.12	කළුතර දිස්ත්‍රික්කය තුළ ඝන ජනගහණය රෝගීන්ගේ සුව නොවූ රෝගීන්ගේ අනුපාතය	116
4.13	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ඝන ජනගහණය රෝගීන්ගේ මරණ අනුපාතය	117

වගු භාමාවලිය

1.1	ශ්‍රී ලංකාවේ ඝෂය රෝගීන් සංඛ්‍යාව	10
1.2	වයස් කාණ්ඩ අනුව ඝෂය රෝගීන් - 2003	11
1.3	1955 - 2005 දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ රෝග මර්ධනය (100000 ට අනුපාතයක් ලෙස)	12
1.4	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ වෛද්‍ය නිලධාරී කොට්ඨාස අනුව ඝෂය රෝගීන්ගේ ව්‍යාප්තිය, 1997 - 2009	16
2.1	නිවර්තන කලාපයේ බලපවත්නා රෝග - 2002	42
2.2	කලාප අනුව ඝෂය රෝගීන්ගේ ව්‍යාප්තිය - 2003	51
2.3	යුරෝපා රටවල ඝෂය රෝගීන්ගේ ව්‍යාප්තිය, 2003 - 2007	53
2.4	අප්‍රිකානු රටවල ඝෂය රෝගීන්ගේ ව්‍යාප්තිය - 2006	54
4.1	කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ රෝග ව්‍යාප්තිය - 2000	76

පළමු පරිච්ඡේදය

හැඳින්වීම

1.1 ගැටළුව හැඳින්වීම.

මානව ක්‍රියාකාරීත්වයේ ප්‍රතිඵල ලෙස පරිසරය විශාල අවධානමකට ලක් වී ඇති අතර එය මානව සෞඛ්‍යය තත්ත්වයන්ට බලපෑම් ඇති කරනු ලබයි. එබැවින් පාරිසරික සාධක හා මානව සෞඛ්‍යය අතර අන්තර් සම්බන්ධතාවන් හඳුනා ගැනීමත් ඒ සඳහා භෞතික, සමාජ, ආර්ථික හා සංස්කෘතික සාධක වල බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීමත් ඉතා වැදගත් වේ.

බොහෝ විට රෝග හටගැනීම හා ව්‍යාප්තිය පාරිසරික තත්ත්වය හා බැඳී පවතියි. මේ පිළිබඳව භූගෝල විද්‍යාත්මක දෘෂ්ඨියකින් අධ්‍යයනය කිරීම වර්තමානයේ දැක්නට ලැබෙන ප්‍රවණතාවකි. පරිසරය වෙනස් වීමත් සමග රෝග හටගැනීම හා පැතිරීම සිදුවන අතර එය තැනින් තැනට වෙනස් වේ. මේ නිසා පාරිසරික තත්ත්වයේ බලපෑම හා මානව ක්‍රියාකාරීත්වයේ ස්වභාවය, රෝග බෝවීම හා එහි ව්‍යාප්ති රටාවට බලපාන ආකාරයේ වෙනස්කම් හඳුනාගත හැකි වේ.

මේ පිළිබඳව විවිධ රටවල විවිධ පරිමාණයෙන් අධ්‍යයන කර තිබේ. 1826 Cartwright ඩ්‍රිතාන්‍යයේ කොලරා රෝගය පිළිබඳව, 1875 Hariland ඝෂය රෝගය හා උදුර රෝග පිළිබඳව, 1994 Verhasselt හා 2005 ශක්‍රී නිවර්තන රෝග පිළිබඳව අධ්‍යයන කර ඇත.

මෙම සියලු අධ්‍යයන තුළින් පැහැදිලි කරනු ලබන්නේ මිනිසා හා පරිසරය අතර පවතින අන්තර් සම්බන්ධතාවයි. පාරිසරික තත්ත්වය වෙනස්වීම නිසා අතීතයේදී මර්ධනය කරනු ලැබූ ඇතැම් රෝග නැවත වරක් නිසළුසවීමට පටන්ගෙන තිබේ. මෙවැනි රෝග නැවත ව්‍යාප්ත වීමට බලපා ඇති පාරිසරික සාධක හඳුනාගැනීමත් එම පාරිසරික තත්ත්වයන් පාලනය කළ හැක්කේ කෙසේද යන්න හඳුනා ගැනීමටත් වෛද්‍ය භූගෝල විද්‍යාඥයන් උත්සාහ ගෙන ඇත.

පාරිසරික තත්ත්වයන් නිසා ඇති වන එක් රෝගයක් ලෙස ක්ෂය රෝගය හඳුනාගත හැක. එය තුන්වන ලෝකයේ රටවල පැතිර පවතින කැපීපෙනෙන රෝගී තත්ත්වයක් ලෙස හඳුනාගත හැකිවන අතර වර්තමානයේ සංවර්ධිත රටවලටද රෝගය පැතිරයාමේ ප්‍රවණතාවක් පවතියි.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය දක්වන ආකාරයට සෑම වසරකම ලෝකයේ ක්ෂය රෝගීන් මිලියන 09ක් වාර්තවන අතර ඉන් මිලියන 02 ක් මිය යයි. එම වාර්තාවන්ට අනුව ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ 5/100000 ක්ද, උප සහරා, අප්‍රිකානු හා ආසියානු කලාපයන්හි 100/100000 කට වඩා අධික රෝගී සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වේ (WHO, 2007).

ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින සංගණන දත්ත වලට අනුව දිස්ත්‍රික්ක කීපයක ක්ෂය රෝගයේ වැඩි ව්‍යාප්තියක් දක්නට ලැබේ. ඒ අතරින් කොළඹ (1738), ගම්පහ (850), කුරුණෑගල (733) මහනුවර (716), කෑගල්ල (524), හා කළුතර (520) රෝගීන් වැඩි ප්‍රමාණයක් වාර්තාවන දිස්ත්‍රික්ක වේ. රෝගීන් සංඛ්‍යාවේ වාර්ෂික උච්චාවචනයන් පවතින අතර සැලකිය යුතු මරණ ප්‍රමාණයක්ද ක්ෂය රෝගය නිසා සිදු වෙයි. 2003 වර්ෂය වනවිට ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ෂය රෝගීන්ගේ අනුපාතය 48/100000 ක් වේ. වැඩි වශයෙන් ශ්‍රම බලකායට අයත් පිරිස් මෙම රෝගී තත්ත්වයට ගොදුරුවීමේ අවධානමක් පවතියි.

ක්ෂය රෝගය අතීතයේ සිටම වාර්තා වන්නකි. එය මේ වන විටත් පාලනය කළ නොහැකි රෝගී තත්ත්වයක් ලෙස පැවතීමට බොහෝ දුරට හේතු වී ඇත්තේ සමාජීය වශයෙන් මෙතෙක් පැවති ආකල්පයි. එසේ වුවත් මේ වනවිට සුවකළ හැකි රෝගයක් ලෙස ප්‍රජාව ක්ෂය රෝගය ගැන අවබෝධයකින් පසුවුවද වාසය කරන පාරිසරික තත්ත්වයන්, දෛනිකව කරනු ලබන කාර්යයන් හා ඔවුන්ගේ දුප්පත්කම රෝග පාලනය කෙරෙහි දැඩි බලපෑමක් කරයි. මේ නිසා ක්ෂය රෝගයේ වර්තමාන ව්‍යාප්ති රටාව හඳුනා ගැනීම හා රෝග පාලනයේදී බාධාකාරී ලෙස බලපානු ලබන පාරිසරික සාධන හඳුනා ගැනීම සඳහා මෙම පර්යේෂණය තෝරා ගන්නා ලදී.